

AZAD KASHMIR AT A GLANCE 1996

Prepared by

(STATISTICS SECTION)
PLANNING & DEV. DEPARTMENT
AZAD GOVT. OF THE STATE OF JAMMU & KASHMIR

CONTENTS

Sr.	TITLE	Page
1.	A GLANCE AT THE BASIC FACTS	1
2.	BASIC FACTS (Figures).	
*	Geographical Features.	5
*	Population.	6
*	Administrative set up.	7
*	Agriculture.	8
*	Forest and Rangelands.	10
*	Livestock.	11
*	Power.	12
*	Roads and Communications.	13
*	Physical Planning and Housing.	15
*	Education.	16
*	Health.	17
*	Industries and Minerals.	18
*	Tourism .	19
*	Development Outlays (1955-88).	24
*	Annual Development Programme.Utilisation/ Allocations during 6th and 7th Five Year Plan and ADP allocation in 1993-94 to 1996-97.	25-26
*	Sectoral Utilization in 7th Plan (1988-93) and allocation of 8th five year Plan (1993-98).	27
*	Total General Revenue Receipts of AJK in 1995-96.	28
*	Total General Estimates and Revised Estimates of Normal Budget Expenditure of the Departments of AJK, 1995-96.	29

A GLANCE AT THE BASIC FACTS AND DEVELOPMENT PROGRAMMES

GENERAL

Azad Jammu and Kashmir lies between longitude $73^{\circ} - 75^{\circ}$ and latitude $33^{\circ} 36'$ and comprises 5,134 Sq. Miles or 13,297 Sq Kilometers.

The topography is mainly hilly and mountainous with valleys and stretches of plains. The area is full of natural beauty with thick forest, fast flowing rivers and winding streams. The main rivers are Jhelum, Neelum and Poonch. The climate is sub-tropical highland type with an average yearly rainfall of 150 cm. The elevation ranges from 360 meters in the south to 6325 meters in the north. The snow line in winter is around 1200 meters above sea level while in summer it rises to 3300 meters.

According to the Population Census of 1981, the last held, the total population is 1.980 million, and is estimated to be over 2.953 million in 1996. Almost 100% of the population is Muslim. 90% of the total population is rural, and 10% is urban. The density of population is 222 persons per Sq. kilometer as against 159 in Pakistan.

The literacy rate was recorded 28.3% by the 1981 census, but is estimated at 44% in 1996.

The total farm family income was estimated at Rs. 9721 in 1981, out of which Rs. 6902 i.e. 71% was derived from off-farm activities and Rs 2819, i.e. 29% from the farms. Estimates of more recent surveys (PERI-1992) put the average annual household income at around Rs 68082 i.e. Rs.41258 (60.6%) from the off-farm and other activities and Rs. 26824 (39.4%) from the farms which implies some Rs. 7010 per capita of the total family income.

The total area under cultivation is around 171,332 hectares which is about 12.8% of the total territory. The average farm size is only 1.4 hectare, half of which is cultivated; a large proportion of farm land is unculturable waste, including forest. The major crops are Maize followed by Wheat, Rice and Millet while the minor crops include Grams, Pulses, Oil-Seeds and Vegetables.

The area under fruit cultivation is about 9705 hectares. The most important fruits are Apples, Pears, Apricots, Walnuts and Plums. The area controlled by Forest department is about 566,969 hectares, which is 42.6% of the total geographical area as compared to 3% public forest land in Pakistan. Some of the important species of trees are Deodar, Kail, Fur, Spruce, Cheer and others.

GOVERNMENT

Azad Kashmir has a parliamentary form of Government. The President of Azad Jammu and Kashmir is the Head of State, while the Prime Minister, supported by a council of Ministers, is the Chief Executive. Azad Kashmir has its own Supreme Court and a High Court besides Legislative Assembly comprising 40 directly, and 8 indirectly elected members (3 either male or females i.e. Technocrats, Mashiakhs, and Oversees Pakistanis and 5 females).

ADMINISTRATION

Azad Kashmir is divided into two divisions i.e Muzaffarabad & Mirpur and seven administrative districts. The Muzaffarabad Division comprises the districts of Muzaffarabad, Bagh, Poonch & Pallandri and Mirpur Division comprises the Districts of Mirpur, Kotli & Bhimber with Muzaffarabad Town as the capital of the state also.

The people's participation in the political process is ensured through the elected institutions of local bodies. There are 202 Union Councils, 12 Town Committees, 30 Markaz Councils and 2 Municipal Corporations and 5 Municipal Committees, with 19 sub-divisions and tehsils and 1646 Villages.

ECONOMIC DEVELOPMENT

It would be correct to say that at the time of partition in 1947, the economy in Azad Jammu and Kashmir was on subsistence level. However, the determination to develop the area was there. It was in early 70's that the economic development of the area started in earnest. Even though the financial resources were very limited, the planners made good efforts in laying down a proper path for the rapid development of the area.

PHYSICAL INFRASTRUCTURE

ROADS

Roads and air transport are the only modes of transportation in Azad Jammu and 'Kashmir. The present road length position and the comparison with the position in 1947 is given below:-

ROAD LENGTH IN KMS.

Year	<u>Metalled</u>	<u>Fair-weather</u>	Total
1947	100	165	265
1988	1450	1215	2665
1996	2077	4712**	6789**

** In this table 3451 kilometers of fair-weather roads constructed by Local Govt. Deptt. are also included.

b. POWER

At present, in mid 1996, the installed Grid capacity is 216.50 MVA. The transmission lines have been extended to 1444 villages (13,540 Kilometers) out of 1646 and about 294,027 consumers have been provided with connections. The per capita electricity delivered for consumption in Azad Kashmir is 225 KWH in 1996. At the time of independence, power facility was practically non-existent in Azad Jammu and Kashmir. The Government lays great emphasis on generating electricity in order to meet the growing domestic as well as industrial requirements. As such, it was planned to launch a programme of constructing a number of small Hydel stations, and two such stations have been completed so far.

c. PIPED WATER SUPPLY

In case of urban areas, 80% of the population has been provided with a piped water supply through house connections and the remaining 3% through public stands. So far, 48% of rural population has been provided water supply. At the time of independence availability of piped water supply was non-existent. In urban areas, the per capita availability of water was 20 GPD which was planned to be increased to 40 GPD, by the end of the eighth Five Year Plan, which is to be in July 1998.

SOCIAL INFRASTRUCTURE

a. HEALTH FACILITIES

There are 1366 hospital beds available in the area averaging 0.462 per 100 population. The total number of doctors including Admin. doctors is 404, where there are 386 Medical officers, 38 Dental surgeons and 84 Specialists giving an average of 0.013, Per 1000 Pop, 0.012 per 1000 Pop. and 0.028 per 1000 Pop respectively. The comparison of health facilities in 1947 and later positions i.e. in 1981 and at present is given in table on Page 17.

b. EDUCATION

In Azad Jammu and Kashmir 97% of boys and 82% girls of the primary age group,(5-9) years are in schools. It is planned to effect 100% enrollment both for boy and girls at primary level by the end of the financial year 1998.

The number of educational institutions in 1947 and their increase over the years is given in the table on the page 16 which shows the quantum of progress made in this field in Azad Kashmir. Besides one polytechnic institutes at Rawalakot and a Cadet collage at Pahandri will be opened in the coming years.

AIRPORTS

In order to provide easy and fast means of travel, the Government of Azad Jammu and Kashmir in collaboration with the Civil Aviation Authority of Pakistan, has constructed two small airports at Muzaffarabad and Rawalakot in recent years, sufficient for Twin Otter landing. There are plans to construct two more airports at Mirpur and Kotli in the coming years.

BASIC

FACTS

(FIGURES)

GEOGRAPHICAL FEATURES

AREA 5134 Sq.Miles
or
13297 Sq. Kms

Areas of Districts of Azad Kashmir

Muzaffarabad	6117 Sq. Kilometers
Mirpur/Bhimber	2526 Sq. Kilometers
Poonch/Pallandri	1424 Sq. Kilometers
Bagh	1368 Sq. Kilometers
Kotli	1862 Sq. Kilometres

Longitude: $73^{\circ} - 75^{\circ}$
Latitude: $33^{\circ} - 36^{\circ}$

Topography : Mainly hilly and mountainous with valleys and plains at some places

Climate : Sub-tropical highland type

Rainfall : Average 150 centimeters

Elevation from sea
Range from South : 360 meters
Range from North : 6325 meters

Snowline
In winter around : 1200 meters
In summer around : 3300 meters

Main Rivers : Jhelum, Neelum and Poonch

POPULATION

(i)	Total Population of Azad Kashmir in 1981 Census.	1.980 Million				
(ii)	Projected Population in 1996-	2.953 Million				
(iii)	Districtwise population in 1981 census and projection in 1996.					
		(000)				
Year	M, abad	Poonch/ Pallandri	Bagh	Kotli	Mirpur/ Bhimber	AJK
1981	466	407	315	365	427	1980
1996	696	607	467	544	639	2953
(iv)	Male population in 1981 Census	1.022 Million				
(v)	Female population in 1981 Census	0.958 Million				
(vi)	Sex ratio in 1981 Census	107 Males per 100 Females				
(vii)	Urban-Rural ratio in 1981 Census	Urban 9% Rural 91%				
(viii)	Birth rate in 1981 Census	4.4%				
(ix)	Death rate in 1981 Census	1.7%				
(x)	Growth rate in 1981 Census	2.7%				
(xi)	Density per sq. kilometre in 1981 Census					
(xii)	Density per sq. kilometre in 1996 (projected)	149 persons				
(xiii)	Literacy ratio in 1981 Census	222 persons				
(xiv)	Literacy ratio among males (1981 census)	28.3%				
(xv)	Literacy ratio among females (1981 census)	42.8%				
(xvi)	Literacy ratio in 1996 (estimated)	12.5%				
(xvii)	Religion	44%				
		Almost 100% Muslim				

ADMINISTRATIVE SET UP

(i) Divisions	2=	(1) Muzaffarabad. (2) Mirpur
(ii) Districts	7=	(1) Muzaffarabad (2) Mirpur (3). Bhimber (4) Poonch (5). Pallandri (6) Kotli (7) Bagh
(iii) Sub-Divisions Tehsils	19=	1) <u>District Muzaffarabad</u> i) Muzaffarabad ii) Hattian iii) Kundalshahi
2. <u>Distt. Mirpur</u>		3) <u>District Bhimber</u> i) Barnala/Iftakharabad ii) Samani iii) Bhimber
i) Mirpur ii) Duidal		5) <u>District Pallandri</u> i) Trarikhel ii) Pallandri
4) <u>Distt. Poonch</u>		6) <u>District Kotli</u> i) Kotli ii) Fetehpur (Nikial) iii) Sehnsa
i) Rawalakot ii) Hajira iii) Abbaspur		7) <u>District Bagh</u> i) Bagh ii) Haveli iii) Dhirkot
(iv) Thanas/Police Stations:	30	
(v) Markaz Councils :	30	
(vi) Municipal Corporations :	2	
(vii) Municipal Committees :	5	
(viii) Town Committees :	12	
(ix) Union Councils :	202	
(x) Villages :	1646	

AGRICULTURE

Estimated % of households in AJK with farm (1990):
Average farm size (hectare) in AJK (1990)

84%*
1.2

Total no. of households divided by total no. of farms

CROPS

Major: Maize, Wheat, Rice
Minor: Grams, Pulses, Oil Seeds, Vegetables (Potatoes)
Fruits: Apples, Pears, Apricots, Walnuts, Plums & Cherries
Vegetables: Tomatoes, Beans, Potatoes, Spinach, Turnip, Karam, Pumpkin

AREAS (1996)

Hectarage

Area under cultivation	172,821
	13% of total area
Annual cropped area	244,186
Non-irrigated area	154,109
Irrigated area	187,12
Area under maize	125,301
Area under wheat	90,170
Area under rice	3,587
Area under jawar	2,895
Area under bajra	10,010
Area under grams	5,230
Area under other crops (veg. potatoes)	2,289
Area under fruits	9,705

FARM MACHINERY IN USAGE (PUBLIC SECTOR)

- (a) Tractors 10
- (b) Bulldozers 7
- (c) Threshers 5

PLANT PROTECTION COVERAGE

- i) Plant protection coverage during 1994 - 1995 785 hectares
- ii) Plant protection coverage during 1995 - 1996 872 hectares

DISTRICT-WISE INFORMATION ABOUT FARMS (1990 Census)

District	M'abad	Mirpur/ Bhimber	Kotli	Poonch/ Pallandri	Bagh	Total AJK
No.of farms	73,020	47,740	55,261	60,741	40,838	277,600
Owner operated	67,955	38,101	36,320	57,802	36,583	236,761
Owner/tenant oper.	46,23	76,013	17,074	2,785	4,008	36,103
Tenant operated	439	2,029	1,869	1,053	242	4,732
Farm area (ha)	181,228	215,562	159,446	138,327	101,52	796,086
Cultivated area (ha)	102,094	103,318	88,119	59,474	54,151	427,027
Uncultivated area (ha) of which	79,192	102,242	71,259	61,061	55,304	369,058
Unculturable area	59,409	91,684	51,927	45,354	43,635	292,009
Av. farm area (ha)	2.5	4.5	2.9	2.3	2.5	2.9
Av. cult. area (ha)	1.4	2.4	1.6	1.3	1.1	1.5
% Orchard farms	12	9	4	11	11	9.4
Land use intensity % 1996 harvest:	86	94	83	88	85	87.2
Maize Prod. (kg per ha)	1018	1028	1022	1002	1005	1017
Wheat Prod. (kg per ha)	1845	1137	1095	1018	1003	1019
Rice Prod. (kg per ha)	1410	1543	1449	1464	1429	1459

ha = hectare

FOREST & RANGELANDS

Area controlled by Forest Department	566,969 Hectares (42.6% of the total geographical area)
Area under productive forests or rangelands of Forest Dept. of which:	378,560 Hectares (66.8% of the total demarcated area)
Area under Deodar trees	7,689 Hectares (3.1% of the total demarcated area)
Area under Kail trees	36,456 Hectares (6.4% of the total demarcated area)
Area under Fur/Spruce trees	41,502 Hectares (7.3% of the total demarcated area)
Area under Pine (cheer) trees	57,094 Hectares (10.1% of the total demarcated area)
Area under broad leave trees	907 Hectares (0.2% of the total demarcated area)
Estimated area under other trees or rangelands	413,312 Hectares (39.7% of the total demarcated area)
Non-productive areas under Forest Dept.*	188,409 Hectares (33.2% of the total demarcated area)

Total Geographical Area

1,329,700 Hectares

* These are the areas which cannot be planted or seeded and include mountain tops.

LIVESTOCK AND VETERINARY FACILITIES

1. LIVESTOCK POPULATION

Type	Numbers (mid 1996)
1. Cattle	481,000
2. Buffaloes	498,000
3. Goats	875,000
4. Sheep	205,000
5. Poultry	4,100,000
6. Camels	1,000
7. Donkeys	32,500
8. Horses	10,000
9. Mules	4,000

2. VETERINARY FACILITIES

1. Veterinary Hospitals	17
2. Veterinary Dispensaries	42 (A Class)
3. Veterinary Dispensaries	62 (B Class)
4. Veterinary Centres	132
5. Poultry centres	129
6. Artificial Insemination Centres	28
7. Disease Investigation Centres	4

POWER

Year	Total Connections	Domestic	Commercial	Industrial
1989-90	233,718	204,976	27,546	1,196
1990-91	243,336	212,943	29,010	1,383
1991-92	252,611	221,761	29,453	1,397
1992-93	263,385	231,778	30,170	1,437
1993-94	275,982	242,975	31,225	1,482
1994-95	286,572	253,375	31,730	1,485
1995-96	294,027	259,331	32,930	1,766

Small Hydel stations	5
Villages electrified	1444
Kilometrage of HT Lines	
Kilometrage of LT Lines	5420
Grid Stations	8120
Transformers/Sub-stations	12
Consumers	5390
Installed grid capacity	294,027
Per capita electricity delivered	216.50 MVA
	225 KWH

ROADS AND COMMUNICATION - 1996

1. ROADS CONSTRUCTED BY PWD

Type of Roads	AJ&K	M,abad	Mirpur/ Bhimber	Poonch/ Pallandri	Bagh	Kotli
Metalled	2077	490	527	334	312	414
Fairweather	1261	445	154	190	190	282
TOTAL	3338	935	681	524	502	696

1. ROADS CONSTRUCTED BY LG&RDD(1996)

Type of Roads	AJ&K	M,abad	Mirpur/ Bhimber	Poonch/ Pallandri	Bagh	Kotli
Metalled	-	-	-	-	-	-
Fairweather	3451	515	587	801	518	1030
TOTAL:-	3451	515	587	801	518	1030

1450 1268 1325 1020 1726

2. Telegraph & Telecommunication

1.	GPOs	1
2.	Branch Post Office	183
3.	Sub Post Offices	55
4.	Agency Post Offices	3
5.	Telephone Exchange (Offices)	125
6.	Telephone Working Connections	20,154
7.	Installed capacity of Exchanges	21,975
8.	Public Call Offices working Under SCO.	186
9.	Public Call Offices working under Post offices	15
10.	Extra Departmental Public Call Office	100

15

PHYSICAL PLANNING AND HOUSING

(A) PIPED WATER SUPPLY

URBAN	80% House connections 3% Public stands
RURAL	48%

(B) HOUSING (1980 Census data)

Azad Kashmir

Housing units by tenure

Owned	94.6%
Rented	2.2%
Rent free	3.2%

Housing units (piped water)

Piped inside housing unit	4.2%
Hand-pump inside housing unit	1.2%
Well inside housing unit	0.9%
Piped outside housing unit	2.8%
Hand-pump outside housing unit	1.2%
Well outside housing unit	12.7%
Pond/spring/river/stream	77.0%

Housing units by other facilities

Kitchen separate	52.6%
Kitchen shared	3.0%
No kitchen	44.4%
Bathroom separate	44.3%
Bathroom shared	3.1%
No bathroom	52.6%
Latrine	38.1%
No latrine	61.9%

COMPARISON OF NUMBER OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN 1947 WITH PRESENT POSITION

Name of Institutions	1947			1988			1996		
	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total
Primary Schools	250	4	254	696	1433	2129	657	2039	2696
Middle Schools	29	1	30	423	369	792	445	410	855
High School	6	-	6	295	140	425	300	141	441
Higher Secondary School	-	-	-	-	-	-	16	19	35
Inter Colleges	1	-	1	26	8	34	19	15	34
Degree Colleges	-	-	-	9	4	13	19	15	34
Post Graduate Colleges	-	-	-	1	-	1	10	29	
College of Education	-	-	-	1	-	1	1	1	2
University Colleges	-	-	-	1	-	1	1	-	1
Edu Ext Centres	-	-	-	4	2	6	4	2	6
Agrotechnical Teachers T. Centre	-	-	-	1	-	1	1	-	1
Maktabas	-	-	-	1	-	1	1	-	1
Mosque Schools	-	-	-	14	-	14	14	-	14
Mohalla Schools	-	-	-	1081	-	1018	1723	-	1723
Village Workshops	-	4	-	18	-	18	18	-	18
Literacy Centres for Adult Eucat.	-	-	-	12	-	12	12	-	12
F.T.C. Centres	-	-	-	-	-	12	12	-	12
Elementary Colleges.	-	-	-	-	-	-	2	13	13
TOTAL:-	286	5	291	2576	1972	4548	3236	2655	5891

16

17

HEALTH FACILITIES IN 1947, 1988, AND PRESENT POSITION IN AZAD KASHMIR

HEALTH FACILITIES	Position in 1947	Position in 1988	Position in 1996
Hospitals including CMHs	-	10	13
T.B. Hill Hospital	-	1	1
Hospital Beds*	30	1366	1366
Rural Health Centres	-	18	29
Basic Health Units/ FAP/Dispensaries	11	318	462
M.C.H. Centres (Maternity & Child Health Centres)	-	17	74
Doctors including Specialists and Administrative Doctors	-	310	404
Dental Surgeons	-	30	38
Dental Clinics	-	-	30
Nurses (excl. paramedics)	-	95	115
Lady Health Visitors	-	64	120
Villige Dais/TBA's**	-	617	1989
E.P.I. Coverage Now born 0-1 year	-	86%	60%
CBAs Coverage T.T	-	-	24%
E.P.I. Centres	-	15	86

* includes beds in other public health institutions

** Traditional Birth Attendants

E.P.I. = Expanded Programme of Immunisation

INDUSTRIES AND MINERALS - 1996

1. INDUSTRIES DISTRICT-WISE

TYPE	M'abad	Poonch/ Pallandri	Bagh	Mirpur/ Bhimber	Kotli	AJK
PUBLIC	-	-	-	-	-	-
PRIVATE	157	79	55	333	141	765
TOTAL	157	79	55	333	141	765

2. TYPE OF INDUSTRIES.

Name of Industries.	Nos.	Name of Industries	Nos.
Wood Works & furniture houses.	109	Cosmetics	33
Food Ind. & Bakeries.	24	Poultry Farms.	24
Flour Mills.	21	Textile Mills.	14
Arms Factories.	13	Steel Works & Welding	12
Tobacco Industries.	11	Crush Machines.	11
Main Hotels.	12	Printing Press.	8
Plastic Industries.	7	Oil Mills.	7
Steel Mills.	6	Ice Factories.	3
Shoes Industries.	4	Medicine Industries	3
Paper Mills.	3	Rice Mills	2
United Cement & Pipe Ind.	1	Kashmir Tyre & Rubber Factory.	1
Msin muhd. Sugar Mill	1	Fice Star	1
Miscellaneous	348		

3. INDUSTRIAL CENTRES

1.	Industrial estates	7
2.	Vocational Youth Centres for Males	5
3.	Vocational Youth Centres for Females	4
4.	Vocational Institution for males	5
5.	Training/Dev. Centres for Wood working, Carving & Wool Weaving	2
6.	Women Industrial Schools	31
7.	Multi-trade Training Centres for Women	5
8.	Industrial Sales Emporium	4

4. MINERALS

S.NO.	MINERAL NAME	S.NO.	MINERAL NAME
1	Gypsum.	12.	Fireclay.
2.	Coal.	13.	Graphite.
3.	Bauxite	14.	Limonite.
4.	Mica.	15.	Soapstone.
5.	Marble.	16.	Sand.
6.	Ruby.	17.	Bentonite.
7.	Tourmaline	18.	Yellow Ocher.
8.	Dolomite	19.	Falpsar.
9.	Pyrites.	20.	Setrite.
10.	Limestone.	21.	Copper.
11.	Cement Material		

**TOURISM
FOREST REST HOUSES,
TOURIST HUTS & PWD GUEST HOUSES**

1. FOREST DEPARTMENT

1. DISTRICT MUZAFFARABAD

1. Rest House Noon Bangla	11. Rest House Kutton
2. " " Dingian	12. " " Noori Nar
3. " " Salkhala
(Neelum Valley)	13. " " Halmat
4. " " Bandi Ashkote	14. " " Reshian
5. " " Keran (N. Valley)	15. " " Kahian
6. " " Dawarian	16. " " Garhi Dupatta
7. " " Thonian	17. " " Kohalla
8. " " Sharda	18. " " Daokhan
9. " " Kel	19. " " Chakothi
10. " Janavi	20. " " Danna
	21. Log Hut Chanian
(Leepa)

2. DISTRICT BAGH

1. Rest House Dhirkote	4. Rest House Forward Kahutta
2. " " Arja	5. " " Bhedi
3. " " Mahmood Gali	6. Log Hut Dhirkot

3. DISTRICT POONCH/*Pallandy*

1. Rest House Pallandri	3. Rest House Trarkhal
2. " " Balloch	4. " " Abbaspur

4. DISTRICT KOTLI

1. Rest House Sensa	5. Rest House Broohian
2. " " Senah Banah	6. " " Khuiratta
3. " " Choach	7. " " Fatehpur
4. " " Holar	8. " " Kotli

5. DISTRICT MIRPUR/*Bhimber*

1. Rest House Mirpur	5. Rest House Masnooh
2. " " Chachian	6. " " Bhimber
3. " " Baghsar	7. " " Jandi chauntra
4. " " Chowki	

2. TOURISM DEPARTMENT

1. DISTRICT MUZAFFARABAD

1. Rest House Muzaffarabad	15. Youth Hostel Sharda (2)
2. " " Chikar	16. Youth Hostel Daokhan
3. " " Chanarian (Leepa)	17. Tourist Hut Chikar
4. " " Neelum	18. Tourist Rest house Sudhangali
(Under construction)
5. " " Halmat	19. Tourist Hut Dana
6. Forest Hut Salkhala (2)*	20. Tourist Hut Shaheedgali
(Under construction)
7. Tourist Hut Kutton (2)
(Under construction)	20 Tourist Motal Neelum.
8. Tourist Hut Dawarian	22 Tourist Hut Neelum
9. Tourist Rest house Subri	23 Tourist Motal Kal
10. Tourist Hut Sharda	
11. Tourist Rest House Sharda	
12. " " Neelum	
13. " " Noon Bangla	
14. Angler's Hut Subri	

* One more under construction

2. DISTRICT BAGH

1. Tourist Huts Dhirkot (3)	3. Rest House Neela But
(Under construction)
2. Log Hut Dhirkot	4. Rest House Lasdana
(Under Construction)

3. DISTRICT POONCH/PALLANDRI

1. Rest House Rawalakot (2)
2. Hut Chotta' Gala Banjosa
5. Tourist Rest House Kahian
6. Tourist Rest House Paniolaw
3. Tatta Pani Inn
4. Youth Hostel Chotagala
(Under construction)
7. Tourist Rest House Gorimar

4. DISTRICT MIRPUR/BHIMBER

1. Angler's Hut Mirpur
2. Information Centre Mirpur City
3. Rest House Jandi Chauntra

5. DISTRICT KOTLI

1. Rest House Kotli (under constr.)
2. Rest House Khuiratta
3. Rest House Sarda.
4. Rest House Karailla Majhan
5. Rest House Fatehpur Nikial
6. Rest House Tenda
(Under Construction)

3. PUBLIC WORKS DEPARTMENT1. DISTRICT MUZAFFARABAD

1. State Guest House Nural
Muzaffarabad
2. Guest House Muzaffarabad
3. Rest House Lohar Gali
8. Rest House Hattian
(Under construction)
4. Rest House Chinari
5. " " Chikar
6. " " Athmuqam
7. Inspection Hut Mera Tanolian

2. DISTRICT BAGH

1. Rest House Bagh
2. Rest House Sudhangali
3. Rest House Rashidabad
(Under Construction)
4. Huts Dhirkot & Neela Butt
(Under Construction)
5. Rest House Kahutta
6. " " Mahmood-di-Gali
(Under Construction)
7. Rest House Plangi
(Under Construction)

3. DISTRICT POONCH/*Pallandri*

1. Rest House Hajira
2. " " Pallandri
3. " " Trarkhel
7. " " Banjosa.
4. Guest House Rawalakot
5. Inspection Hut Mung
6. Rest House Chechan

4. DISTRICT KOTLI

1. Rest House Kotli
2. Rest House Fatehpur (Nikial)
(Under construction)

5. DISTRICT MIRPUR/*Bhimber*

1. Rest House Mirpur
2. " " Samahni
5. " " Dudyal
(Under Construction)
3. Rest House Bhimber
4. Rest House Barnala
(Under Construction)

4. INDUSTRY DEPARTMENT

1. Rest House Mirpur
2. Rest House Kotli
3. Rest House Duidal (Under Construction)

DEVELOPMENT OUTLAYS

1955 to 1998

<u>PERIOD</u>	<u>TOTAL</u>	(Rs.Million) Average per Annum
1ST FIVE YEAR PLAN (1955-60)	10.000	2.000
2ND " " (1960-65)	39.420	7.884
3RD " " (1965-70)	88.050	17.610
Non Plan period (1970-78)	611.324	76.415
5TH FIVE YEAR PLAN (1978-83)	1444.000	288.800
6TH " " (1983-88)	3102.278	620.456
7TH " " (1988-93)*	5219.800	1043.960
8TH " " (1993-98)	9728.000	1945.600

*Planned outlays, excluding Rs 510 M for Special Development Programme

**ANNUAL DEVELOPMENT PROGRAMMES UTILIZATION/
ALLOCATIONS DURING 6TH & 7TH FIVE YEAR
PLAN PERIODS**

**(A) SIXTH FIVE YEAR PLAN
(1983-88)**

<u>YEAR</u>	<u>ADP final allocation</u>	<u>(Rs. Million)</u> <u>Utilization</u>	<u>Percentage Utilization</u>
1983-84	396.300	405.412	102.3%
1984-85	450.000	438.888	97.5%
1985-86	611.300	631.549	103.3%
1986-87	728.228	762.326	104.7%
1987-88	864.000	860.283	99.6%
Total	3049.828*	3098.458	101.6%

*The initial Five Year Plan allocation granted by Federal Government was Rs 4112.000 Million

**(B) SEVENTH FIVE YEAR PLAN (1988-93)
AND ADP ALLOCATION FOR 1993-94 & 1996-97**
(Rs. Million)

YEAR	ADP allocation	Utilisation	Percentage utilisation
1989-90	961.700	952.14	90%
1990-91	965.648	948.511	98.2%
1991-92	864.490	860.010	99.5%
1992-93	942.191*	904.507	96.0%
1993-94	1326.582	1070.296	80.7%
1994-95	1630.207	1070.296	74.7%
1995-96	1622.000	1512.274	93%
1996-97	1744.000	-	-

ADP allocations presented here are final revised allocations

* Initial ADP allocations, including operational shortfall, expected foreign credits and Special Development Programme

**(C) SPECIAL DEVELOPMENT PROGRAMME
(1988-1997)**
(Rs. Million)

YEAR	SDP allocation*	Utilisation	Percentage utilisation
1988-89	86.175	86.092	99.9%
1989-90	67.000	65.976	98.5%
1990-91*	106.000	85.876	81.0%
1991-92	46.510	45.515	97.9%
1992-93	37.000	34.219	92.5%
1993-94	33.911	31.113	91.7%
1994-95	37.000	26.255	70.9%
1995-96	30.500	22.550	73.91%
1996-97	20.500	20.219**	10.8%

The total initial SDP allocation granted by Federal Government is Rs 510 Million. SDP was included in regular ADP as from 1992-93.

** Ending December

**"SECTORAL UTILIZATION IN SEVENTH PLAN (1988-93)
AND ALLOCATION OF EIGHTH FIVE YEAR PLAN (1993-98)**

(Rs. Million)

Name of Sector	Seventh Plan Utilization (1988-93)	Utilization of the 7th Plan (In %)	8th Five Year Plan Allocation (1993-98)
Agriculture	739.069	97.98	1683.000
Power	812.425	100.27	1600.000
Water	42.788	99.67	215.000
Industries & Minerals (including AKMIDC)	133.942	96.60	300.000
Transport & Communication	1102.510	98.92	1775.000
Physical Planning & Housing	411.678	97.55	1482.000
Education and training	480.578	96.36	1538.000
Health	313.659	97.24	1135.000
Rural Development	431.237	93.57	-
Others	5.357	88.97	-
Special Dev. programme	317.679	92.03	-
TOTAL	4790.922	97.45	9728.000

**TOTAL GENERAL REVENUE RECEIPTS OF
AZAD JAMMU AND KASHMIR IN 1995-96**

in Rs.

Departments:-	Budget estimates	Revised estimates
1. Provincial Excise Taxes & Duties	162,310,000	212,000,000
2. Revenue	2,000,000	1,500,000
3. Stamps	30,000,000	27,000,000
4. Forest	400,000,000	330,000,000
5. Income from registration	11,00,000	1,00,000
6. Administration of Justics	35,00,000	3,700,000
7. Jails	70,000	100,000
8. Police	22,000,000	22,000,000
9. Education	11,700,000	12,000,000
10 Medical	3,000,000	3,000,000
11. Agriculture	4,600,000	4,500,000
12. Animal Husbandry	5,200,000	5,200,000
13. Co-operatives	30,000	30,000
14 Industries	2,900,000	3,000,000
15. Sericulture	200,000	200,000
16Miscellaneous	25,000,000	113,000,000
17. Public Works Department	40,000,000	30,670,000
18. Electricity	600,000,000	715,000,000
19. Govt. Printing Press	4,700,000	4,700,000
20. Armed Services Board	2,400,000	2,400,000
21. Amoor-i-Dinia	1,700,000	1,800,000
22. Food	4,000,000	4,500,000
23. Tourism	500,000	700,000
24. Income from AJK Council	726,000,000	773,000,000
25. Share of Federal Taxes	993,350,000	1021,940,000
26. Federal Aid for Deficit Budget	1191,480,000	1200,440,000
27. Net Capital Receipts	8,000,000	8,000,000
TOTAL:-	4,245,740,000	4,501,380,000

**TOTAL GENERAL ESTIMATES & REVISED ESTIMATES OF RECURRING
(NORMAL) EXPENDITURE OF THE DEPTT. OF AJ&K IN 1995-96**

in Rs.

Departments	Budget estimates	Revised Estimates
1. General Administration	300,811,000	342,051,000
2. Stamps	2,361,000	1,766,000
3. Pension	160,000,000	212,000,000
4. Information	9,000,000	8,977,000
5. Armed Services Board	7,412,000	7,612,000
6. Administration of Justice	45,568,000	46,910,000
7. Police	308,000,000	316,887,000
8. Jails	10,850,000	11,956,000
9. Civil Defence	20,100,000	11,288,000
10. P.W.D	269,300,000	292,483,000
11. Education	1291,582,000	1,389,223,000
12. Medical	312,000,000	337,764,000
13. Sports	3,450,000	3,585,000
14. Social Welfare & Women Uplift	25,300,000	25,867,000
15. Rehabilitation	3,340,000	3,545,000
16. Amoor-i-Dinia	15,350,000	15,467,000
17. Agriculture	60,650,000	63,000,000
18. Land Revenue	24,032,000	19,877,000
19. Animal husbandry	55,780,000	59,884,000
20. Forest	116,352,000	119,227,000
21. Co-operative Societies	8,700,000	9,042,000
22. Electricity	728,678,000	693,840,000
23. Local Govt. & Rural Dev.	36,725,000	36,026,000
24. Industries	15,655,000	15,339,000
25. Printing Press	14,235,000	15,341,000
26. Sericulture	8,118,000	8,130,000
27. Tourism and Control of Wildlife & Fisheries	11,850,000	11,895,000
28. Miscellaneous	116,200,000	153,750,000
29. Food	17,500,000	17,892,000
30. State Trading Scheme	246,841,000	250,756,000
TOTAL:-	4,011,844,000	4,501,380,000

آزاد کشمیر
ایک
نظر
میں

۱۹۹۶ء

تیار کردہ : شماریات سیکشن
محکمہ منصوبہ بندی و ترقیات
آزاد حکومت ریاست جموں و کشمیر

فہرست

صفحہ	عنوان	نمبر شمار
۵	بیانی معاشی حقوق کا تحریری جائزہ	۱
	بیانی معاشی حقوق و اعداد و شمار	۲
۶	جغرافیائی حالات	
۷	آبادی	
۸	انتظامیہ	
۱۱-۹	زراعت	
۱۲	جگلگات	
۱۳	حیوانات	
۱۴	برقی قوت	
۱۴-۱۵	نقل و حمل و موصلات	
۱۸-۱۷	آب رسانی و مکانیت	
۱۹	تعلیم	
۲۰	صحت عامہ	
۲۲-۲۱	صنعت و حرفت / معدنیات	
۲۸-۲۳	سیاحت	
۲۹	۱) ترقیاتی منصوبہ جات ۱۹۵۵ء تا ۱۹۹۸ء ۲) چھٹے اور ساتویں پنجالہ منصوبہ جات کے تحت سالانہ ترقیاتی ۳) پروگرام از ۱۹۸۳ء تا ۱۹۸۸ء اور ۱۹۸۸ء تا ۱۹۹۳ء	۳
۳۱-۳۰	۱) ساتویں پنجالہ منصوبہ میں خرچ اور آٹھویں پنجالہ منصوبہ میں خرچ کی تجویز بحوالہ میٹنگ سیئر ز	
۳۲	۱) نظر ثانی شدہ و تخمینہ آمدی بجٹ ۱۹۹۵ء-۹۶ء ۲) نظر ثانی شدہ و تخمینہ اخراجات بجٹ ۱۹۹۶ء-۹۷ء	۴
۳۶-۳۵		

بنیادی معاشی حالت اور ترقیاتی منصوبوں پر ایک نظر

عمومی جائزہ

ریاست آزاد جموں و کشمیر جو کہ ۷۵۔۳۷ ڈگری طول بلد اور ۳۲۔۳۶ ڈگری عرض بلد پر واقع ہے اس کا رقبہ ۵۱۳۳ مرلے میل یعنی ۱۳۲۹۷ مرلے کلو میٹر پر پھیلا ہوا ہے۔

جغرافیائی خصوصیات کے اعتبار سے یہ علاقہ زیادہ تر سلسلہ ہائے کوه و دامن میں وادیوں اور وسیع میدانوں میں پھیلا ہوا ہے۔ قدرتی صن سے محروم اس علاقے میں گھنے جنگلات، تیز رو ریا اور بل کھاتی ندیاں موجود ہیں۔ خاص دریاؤں میں جلم، نیلم اور پونچھ شامل ہیں۔ علاقے کی آب و ہوا علاقائی پہاڑی نوعیت کی ہے۔ اور اوسط سالانہ بارش کی مقدار ۱۵۰ میٹر ہے، سطح سمندر سے بلندی جنوب میں ۳۶۰ میٹر سے شمال میں ۲۳۲۵ میٹر تک متفرق ہے، موسم سرما میں سطح سمندر سے ۱۲۰۰ میٹر بلندی اور موسم گرم میں ۳۳۰۰ میٹر کی بلندی پر برف باری متوقع ہوتی ہے۔

۱۹۸۱ء کی مردم شماری کے مطابق کل آبادی ۹۸۰ ملین نفوس پر مشتمل تھی، جبکہ ۱۹۹۶ء میں یہ تعداد ۲۴۹۵۳ ملین سے تجاوز خیال کی جاتی ہے۔ آبادی کا غالب حصہ یعنی تقریباً ۱۰۰ فیصد مسلمانوں پر مشتمل ہے، کل آبادی کا ۹۰ فیصد رہساوں میں جبکہ ۱۰ فیصد شہروں میں آباد ہے۔ پاکستان کے مقابلے میں جہاں فی مرلے کلو میٹر میں ۱۵۹ افراد بنتے ہیں، یہاں فی مرلے کلو میٹر میں آبادی کا دباؤ ۲۲۲ نفوس ہے۔ ۱۹۸۱ء کی مردم شماری کے مطابق شرح خواندگی ۲۸۶۳ فیصد تھی جو کہ اب ۱۹۹۶ء میں ایک تخمینہ کے مطابق ۲۸۶۳ فیصد تھی جو کہ اب ۱۹۸۱ء میں خاندانی آمدنی کا کل تخمینہ ۹۷۲۱ روپے لگایا گیا تھا جس میں ۲۲ سے غیر زرعی سرگرمیوں کے ۶۹۰۲ روپے یعنی ۱۷ فیصد کا حصول ہوا۔ جبکہ زرعی ذرائع سے ۲۸۱۹ روپے یعنی ۲۹ فیصد حاصل ہوئے، حالیہ منعقد شدہ سروے کے مطابق (۱۹۹۶) ایک گھرانے کی سالانہ آمدنی ۲۸۰۸۲ روپے ہے۔ یعنی ۳۲۰۸ روپے (۶۰ فیصد) غیر

مظفر آباد شہر ریاست آزاد جموں و کشمیر کا دارالحکومت ہے۔ مقامی منتخبہ مشاورتی اداروں میں عوام کی شرکت ممکن بنا دی گئی ہے۔ اس وقت ۱۹ سب ڈویژن، تھیسیلوں اور ۱۹۳۶ دیسات میں ۲۰۲ بونین کو نسلیں، ۳۰ ناؤں کیشیاں دو میونپل کارپوریشنیں ۳۰ مرکز کو نسلیں اور ۵ میونپل کیشیاں کام کر رہی ہیں۔

معاشی ترقی

یہ کہنا نہایت درست ہو گا کہ آزادی کے وقت ۱۹۴۷ء میں آزاد کشمیر میں اقتداری ترقی نہ ہونے کے برابر تھی لیکن ترقی کرنے کا راہ اور لگن بنت زیادہ تھی، تاہم آزاد کشمیر میں معاشی ترقی کا صحیح سمت میں آغاز ساتھیں عشرے کے شروع میں ہوا، منصوبے سازوں نے خطے کو تیز ترقی سے ہمکار کرنے کے لئے محدود مالی ذرائع کے باوجود مکروہ کوششیں کیں۔

طبی اور سماجی ڈھانچے

طبی ڈھانچے
الف، سڑکیں

آزاد کشمیر میں ذرائع آمدورفت کے لئے سڑکیں ہی ہوائی سروس کے علاوہ واحد ذریعہ ہیں۔ موجودہ سڑکوں کی لمبائی اور ۱۹۴۷ء میں سڑکوں کی حالت کا ذیل میں قابل پیش کیا جا رہا ہے۔

کلو میٹر میں سڑکوں کی لمبائی۔

میٹر	غیر پختہ	پختہ	سال
۲۶۵	۱۵	۱۰۰	۱۹۳۷ء
۲۲۲۵	۱۲۵	۱۳۵۰	۱۹۸۸ء
۵۷۸۹	۳۷۲	۲۵۷۷	۱۹۹۹ء

اس میٹل میں ۳۲۵ کلو میٹر روڑ جو کہ محلہ لوکل گورنمنٹ نے بنا لی ہے شامل ہے۔

زری و دوسری سرگرمیوں سے اور ۱۹۸۲ء روپے (۳۹۶۴ فیصد) زرعی ذرائع سے حاصل ہوئے جوکہ ایک اندازے کے مطابق ۱۰۰٪ روپے فی کس آمدی مبنی ہے۔

کل زیر کاشت رقبہ تقریباً ۱۳۲۷۱ میکڑز میں جو کل رقبہ کا ۱۳٪ فیصد ہے۔ ملائی کی سب سے اہم فصل بھی ہے جس کے بعد گندم، چاول اور باجرے کا تمبر آتا ہے جبکہ کم درجے کی فصلوں میں چانا، دالیں، روغنی تیل کی اجتناس اور سبزیات شامل ہیں۔

پھلدار درختوں کا زیر کار رقبہ تقریباً ۹۶۵ میکڑز ہے، ان میں سب، ناپاتی، آڑو، اخروٹ، خوبی اور دیگر پھل ہیں۔

جنگلات کا رقبہ ۵۶۹۶۹ میکڑز ہے، جو کل جغرافیائی طبقے کا تقریباً ۳٪ فیصد ہے، جبکہ پاکستان میں جنگلات کا رقبہ کل کا ۳٪ فیصد شمار ہوتا ہے، درختوں کی خاص اقسام میں دیوار، کائل، فر، چیر اور شاہ بلوط شامل ہیں۔

حکومت

آزاد کشمیر میں پارلیمنٹی نظام حکومت ہے، صدر آزاد جموں و کشمیر حکومت کے آئینی سربراہ ہیں جبکہ حکومت کی انتظامی سربراہی وزیر اعظم کی ذمہ داری ہے، آزاد کشمیر کا اپنا عیحدہ ہائی کورٹ اور سپریم کورٹ ہے، ایک منتخب قانون ساز اسٹبلی ہے جو کہ ۳۰ برہ راست اور ۸ بلا واسط منتخب ممبران پر مشتمل ہے جن میں تین (مرد یا عورتیں) ایک نیکوکریت، ایک مشائخ اور ایک بیوں ملک کشمیر اور ۵ خالصتا عورتوں کی نشستیں شامل ہیں۔

انتظامیہ

آزاد کشمیر کو انتظامی لحاظ سے دو ڈویژن مظفر آباد اور میرپور و سات اضلاع

ب۔ بھلی

۱۹۹۶ء کے وسط تک فی الوقت قائم شدہ گرد صلاحیت ۲۲۶ ایم دی اے ہے، بھلی کی بھر رسانی کے لئے ۱۹۷۶ء میں سے ۱۳۵۳۰ کا کوئی بڑی لائن بچھائی جا چکی ہے، جس سے ۲۷ ستمبر ۱۹۸۲ء صارفین استفادہ کر رہے ہیں، فی کس بھلی کا استعمال ۱۹۹۶ء میں ۲۶ ستمبر کے ڈبلیو ایچ فی کس سے بڑھ کر ۱۹۹۶ء میں ۲۲۵ کے ڈبلیو ایچ فی کس ہو گیا ہے، آزاد گھروں و کشیر میں آزادی کے وقت بھلی کی سوات عملی طور پر نہ ہونے کے برابر تھی، حکومت علاقے میں گھریلو اور صفتی صارفین کی روز افزود برقی مانگ کو پورا کرنے کے لئے خصوصی توجہ دے رہی ہے۔ اس مقصد کے لئے چھوٹے پن بھلی گھروں کا منصوبہ زیر عمل ہے اور ایسے ہی چار پن بھلی گھر تکمیل، ہو چکے ہیں۔

ج۔ آب رسانی

شری علاقوں میں آبادی کے ۸۰ فیصد گھروں میں نکلوں کے ذریعے پانی مہیا کیا جاتا ہے جبکہ ۳ فیصد پاک شینڈ سے پانی حاصل کرتے ہیں۔ وہی آبادی کے ۳۸ فیصد کو پانی کی فراہمی ممکن ہو گئی ہے۔ آزادی کے وقت نکلوں کے ذریعے آب رسانی کا کوئی وجود نہیں تھا، اس سے قبل شری علاقوں میں پانی کی فراہمی فی کس ۲۰ گھنیں یو یہ تھی جس کو آٹھویں پانچ سالہ منصوبہ کے اختام تک پڑھا کر ۳۰ گھنیں یو یہ بنانے کا منصوبہ بنایا گیا ہے۔

سماجی ڈھانچہ

الف، طبی سولیات

اس وقت علاقہ میں ہپتاں میں ۱۳۲۶ بستروں کی گنجائش ہے۔ جو فی ہزار کی آبادی میں ۴۳۶۲ افراد کی ضورت پوری کرتے ہیں۔ ڈاکٹروں کی تعداد شامل انتظامی

ڈاکٹروں اور ماہر دندان کے ۳۰۳ ہے۔ جس میں سے ۳۸۶ میڈیکل آفیسرز، ۳۸ ماہر دندان اور ۸۳ ماہرین ڈاکٹرز ہیں جو کہ فی ہزار آبادی میں ۳۱۳۰ء، ۴۰۲۰ء اور ۴۰۸۰ء کی اواسط برقرار رکھ رہے ہیں۔ ۷۔ ۱۹۷۳ء اور موجودہ وقت میں ۶۰٪ سولتوں کا جدول صفحہ ۲۰ پر ملاحظہ فرمائیں۔

ب۔ تعلیم

آزاد گھروں و کشیر میں ۵ سے ۹ برس تک کی عمر کے ۷۶ فیصد بچے اور ۸۲ فیصد بچیاں سکول جاتی ہیں، اور ابھی آزاد کشیر میں یہ منصوبہ بندی کی گئی ہے کہ ۱۰۰ فیصد لڑکوں اور لڑکیوں کو مالی سال ۱۹۹۸ء کے آخر تک ابتدائی تعلیم فراہم کر دی جائے گی۔ آزاد کشیر میں تعلیمی ترقی کا جائزہ لینے کے لئے ۱۹۷۲ء میں تعلیمی اداروں کی تعداد اور مابعد اس میں اضافے پر جنی اعداد و شمار ایک جدول میں جو کہ صفحہ ۱۹ پر ہے ملاحظہ فرمائیں۔ علاوہ ازیں ایک پولی ٹینک ادارہ راولکوت کے مقام پر اور ایک کیڈٹ کالج پلدری کے مقام پر عنقریب ٹھوکے جائیں گے۔

ہوائی مستقر

عوام کو تیز رفتار ذریعہ نقل و حمل مہیا کرنے کی خاطر حکومت پاکستان کے حکم شری ہوابازی کے تعاون سے کوئت آزاد گھروں و کشیر نے مظفر آباد اور راولکوت میں دو ہوائی اڈے تعمیر کئے ہیں جو کہ ابھی تک صرف نون آئر لینڈنگ تک ہی محدود ہیں اس کے علاوہ آئندے والے سالوں کے دوران میرپور اور کوٹلی کے مقامات پر بھی ہوائی اڈے تعمیر کے جانے کی منصوبہ بندی کی گئی ہے۔

جغرافیائی حالات

پانچ ہزار ایک سو چوتیس مربع میل یا	ربہ
تیس ہزار دو صد سانوے مربع کلومیٹر	آزاد کشمیر کے اضلاع کا رقبہ۔
مظفر آباد : ۷۱۱ مربع کلومیٹر	
میر پور بھبر : ۲۵۲۶ مربع کلومیٹر	
(راول کوٹ) پونچھ پندرہ : ۱۳۲۳ مربع کلومیٹر	
بانگ : ۱۳۶۸ مربع کلومیٹر	
کوٹلی : ۱۸۲۳ مربع کلومیٹر	

ٹوٹل : ۱۳۲۹۷ مربع کلومیٹر	طول بلد
۷۳ ڈگری ۷۵ گری	عرض بلد
۳۳ ڈگری ۳۶ گری	جغرافیائی خصوصیات
زیادہ تر پہاڑوں اور پہاڑیوں پر پھیلی ہوئی وادیاں اور میدان ہیں۔	آب و ہوا
نیم علاقائی پہاڑی طرز کی ہے۔	بارش
اوسط ۱۵۰ اشٹی میٹر	بلندی
جنوب میں ۳۶۰ میٹر	خطہ برف باری
شمال میں ۲۳۲۵ میٹر	
سرما میں تقریباً ۱۲۰۰ میٹر	
گرمی میں تقریباً ۳۳۰۰ میٹر	
چلم، نیم اور پونچھ	خاص دریا
شمالی علاقہ جات کا رقبہ	شمالی علاقہ جات کا رقبہ
۲۷۹۹۰ مربع میل یا ۲۲۹۲۷ مربع کلومیٹر	

انتظامی اعتبار سے

= مظفر آباد، میر پور
= مظفر آباد، میر پور بھبر، باغ، پونچھ پلندری اور کوٹلی

ضلع میرپور	- ۶
تحصیل میرپور	- ۱
تحصیل ڈیال	- ۲

ضلع بھبر	- ۷
تحصیل بھبر	- ۱
تحصیل سانش	- ۳
تحصیل افخار آباد/رنالہ	- ۳

تھانے/پولیس اسٹیشن	- ۳۰
مرکز کوٹلیں	- ۳۰
میونسل کار پور بیشیں	- ۲
میونسل کیشیاں	- ۵
تاون کیشیاں	- ۱۲
پانین کوٹلیں	- ۲۰۲
گاؤں	۱۳۳۶

ڈوڑشنا	- ۲
اضلاع =	- ۲
سب ڈوڑشنا تحصیلیں	- ۳

ضلع مظفر آباد	- ۱
تحصیل مظفر آباد	- ۱
تحصیل شیاں	- ۲
تحصیل آنھوتام	- ۳

ضلع باغ	- ۲
تحصیل باغ	- ۱
تحصیل علی	- ۲
تحصیل دھرکوٹ	- ۳

ضلع پونچھ	- ۳
تحصیل راولکوٹ	- ۱
تحصیل بجھہ	- ۲
تحصیل عباس پور	- ۳
ضلع پلندری	- ۴
تحصیل پلندری	- ۱
تحصیل تراڑکل	- ۲
ضلع کوٹلی	- ۵
تحصیل کوٹلی	- ۱
تحصیل کیکال	- ۲
تحصیل سنہ	- ۳

آبادی - ۱۹۹۶ء

کل آبادی (مردم شماری ۱۹۸۱ء)
۱۹۹۶ء کی تخمیناً آبادی (۲۴ فیصد سالانہ شرح اضافہ)
۱۹۹۶ء کی مختلف اضلاع کی آبادی تخمیناً
(۰۰۰)

سال	آزاد کشمیر	مظفر آباد	باغ	پونچھ	کوٹلی	میر پور
۱۹۸۱	۱۹۸۰	۳۶۶	۳۱۵	۳۰۷	۳۹۵	۳۲۷
۱۹۹۶	۹۵۳	۴۹۶	۴۷۴	۴۷۷	۵۳۷	۶۳۹

- (i) مرد (۱۹۸۱ء مردم شماری) ۶۰۲۲ ملین
- (ii) خواتین (۱۹۸۱ء مردم شماری) ۶۰۵۸ ملین
- (iii) جنی تائب (۱۹۸۱ء مردم شماری) ۱۰۰ مرد برائے ۱۰۰ خواتین
- (iv) دیکی آبادی (۱۹۸۱ء مردم شماری) ۹۱ فیصد
- (v) شری آبادی (۱۹۸۱ء مردم شماری) ۹ فیصد
- (vi) شریت پیٹ اسٹ (۱۹۸۱ء مردم شماری) ۳۶۳ فیصد
- (vii) شرح امورات (۱۹۸۱ء مردم شماری) ۷۶ فیصد
- (viii) شرح اخواش آبادی (۱۹۸۱ء مردم شماری) ۲۶۲ فیصد
- (ix) فی مرلح کل میر آبادی کا دباؤ (۱۹۸۱ء مردم شماری) ۱۳۹ فیضی مرلح کل میر
- (x) فی مرلح کل میر آبادی کا دباؤ (۱۹۹۶ء میں تخمیناً) ۲۲۲ فیضی مرلح کل میر
- (xi) شرح خواندگی (۱۹۸۱ء مردم شماری) ۲۸۶۳ فیصد
- (xii) مرسوں کی خواندگی (۱۹۸۱ء مردم شماری) ۳۲۶۸ فیصد
- (xiii) خواتین کی خواندگی (۱۹۸۱ء مردم شماری) ۱۲۵ فیصد
- (xiv) شرح خواندگی نے تخمینہ جات کے مطابق (۱۹۹۶ء) ۳۲ فیصد
- (xv) مذہب تقریباً ۱۰۰ فیصد مسلمان

زیر استعمال فارم مشینری (پلک سکرٹر)

۱۰	-	بیکشز	۱
۷	-	بل ڈوزرز	۲
۵	-	تھریشز	۳

۱۹۹۵-۱۹۹۳ کے دوران تحفظ پودہ جات ۸۸۵ یکٹر زرتبے میں کیا گیا
۱۹۹۶-۱۹۹۵ کے دوران تحفظ پودہ جات ۸۷۶ یکٹر زرتبے میں کیا گیا

زراعت - ۱۹۹۶

- ۱- تجینا گرانوں کی تعداد جو کہ آزاد کشمیر میں زمین کے مالک ہیں (۱۹۸۰ء) کے نصیر
- ۲- تجینا گرانوں کی تعداد جو کہ پاکستان میں زمین کے مالک ہیں (۱۹۸۰ء) نصیر
- ۳- آزاد کشمیر میں اوسط کھیت کا رقبہ (۱۹۸۰ء) ۱۶۳ یکٹر
- ۴- پاکستان میں اوسط کھیت کا رقبہ (۱۹۸۰ء) ۲۶۷ یکٹر

فصلیں

- ۱- مخصوص = کمی - گندم - چاول
- ۲- معمولی = پتہ - دالس - روغنی اجتناس - سبزیات آلو وغیرہ

شرمات

- ۱- سیب - آڑو - ناشپاتی - اخروٹ - خربنی - آلوخوارا - بیری

سبزیات

- ۱- نماز - فراش میں - پالک - کدو - کرم - گو بھی - آلو - شلغم وغیرہ

زیر کاشت رقبہ (۱۹۹۶ء)

کل رقبہ کا کاشت ۱۷۲۸۲۱ یکٹر

پار آور رقبہ	۲۳۰۰۰ یکٹر
آپی رقبہ	۱۳۴۱۸ یکٹر
غیر آپی رقبہ	۱۵۹۱۱۳ یکٹر
رقبہ زیر کاشت کمی	۱۳۱۹۸۱ یکٹر
رقبہ زیر کاشت بوار	۲۶۳۰ یکٹر
رتفی زیر کاشت باجرہ	۹۵۹۵ یکٹر
رقبہ زیر کاشت چاول	۳۰۸۷ یکٹر
رقبہ زیر کاشت گندم	۸۷۰۰۹۳ یکٹر
رقبہ زیر کاشت چا	۵۰۶۸ یکٹر
وگر فصلوں کے زیر کاشت رقبہ (سبزیات)	۲۲۱۶ یکٹر
رقبہ زیر کاشت چملا دار پودہ جات	۹۶۹۵ یکٹر

ا۔ حیوانات - ۱۹۹۶

تتم	تعداد در سال ۱۹۹۶
موشی (کائیں)	۳۸۴۰۰۰
بھینسیں	۳۹۸۴۰۰۰
کبوتر	۸۷۵۴۰۰۰
بھیڑیں	۳۰۵۴۰۰۰
مرغیاں	۳۱۰۴۰۰۰۰
اوٹ	۱۰۰۰
گدھے	۳۲۴۵۰۰
گھوڑے	۱۰۴۰۰۰
چیخیں	۳۶۰۰۰

۲۔ حیوانات کے علاج معالجہ کی سولیات

- ۱۔ ویژری ہسپتال
- ۲۔ ویژری ڈپنسریاں (اے کلاس)
- ۳۔ ویژری ڈپنسریاں (بی کلاس)
- ۴۔ ویژری سنثرز
- ۵۔ پولری سنثرز
- ۶۔ مصنوعی نسل کشی کے مرکز
- ۷۔ بیماریوں کے تحقیقی مرکز

برقی قوت - ۱۹۹۶ء

صیغہ	تجاری	گھریلو	کل سکشناں	سال
۱۱۹۶	۲۷۵۲۶	۲۰۳۹۷۶	۲۳۳۲۱۸	۱۹۹۰-۱۹۸۹
۱۳۸۳	۲۹۰۱۰	۲۱۲۹۳۳	۲۳۳۲۳۶	۱۹۹۱-۱۹۹۰
۱۳۹۷	۲۹۳۵۳	۲۲۱۷۱۱	۲۵۳۲۱۱	۱۹۹۲-۱۹۹۱
۱۳۳۷	۳۰۱۷۰	۲۳۱۲۲۸	۲۴۳۳۸۵	۱۹۹۳-۱۹۹۲
۱۳۸۲	۳۱۵۲۵	۲۲۲۹۷۵	۲۷۵۹۸۲	۱۹۹۳-۱۹۹۲
۱۳۸۵	۳۱۷۳۰	۲۰۲۳۷۵	۲۸۱۵۶۲	۱۹۹۵-۱۹۹۴
۱۷۲۲	۳۲۸۳۰	۲۵۹۳۲۱	۲۹۳۰۲۷	۱۹۹۶-۱۹۹۵

۱۔ چھوٹے پن کھلی گھر
 کھلی سے منور دہلات
 ایچ نی اور ایل نی لائز کلوب میزز میں
 گرو اسٹیشن
 ۲۔ ٹرانسٹار مرز
 صارفین
 گرو کی موجودہ قوت
 کھلی کی نی کس تیم
 ۳۔ ۱۳۳۲
 ۴۔ ۱۳۳۱
 ۵۔ ۱۱
 ۶۔ ۵۳۲۱
 ۷۔ ۲۸۱۵۷۲
 ۸۔ ۱۳۱۲۷۱
 ۹۔ ۱۳۱۲۷۱
 ۱۰۔ ۱۳۱۲۷۱

نقل و حمل و مواصلات ۱۹۹۶ء

اے محکمہ پی ڈبلیو ڈی کے تحت بنی ہوئی سرگزیں۔

سرگزی	کشمیر	آزاد	منظور آباد	میرپور و پندری	باغ	کوٹلی
چند	۲۰۷۷	۳۵۰	۵۲۷	۳۳۲	۳۱۲	۲۱۳
غیر چند	۱۳۶۱	۲۳۵	۱۵۳	۱۶۰	۲۸۲	۴۹۶
ٹوٹ	۳۳۳۸	۹۳۵	۷۸۱	۵۲۳	۵۰۴	-

محکمہ "لوکل گورنمنٹ و دیسی ترقی" کے تحت بنی ہوئی سرگزیں۔

(کلومیٹر)

سرگزی	کشمیر	آزاد	منظور آباد	میرپور و پندری	باغ	کوٹلی
چند	-	-	-	-	-	-
غیر چند	۳۲۵۱	۵۱۵	۵۸۷	۸۰۱	۵۱۸	۱۰۳۰
ٹوٹ	۳۲۵۱	۵۱۵	۵۸۷	۸۰۱	۵۱۸	۱۰۳۰

لاسلکی ۱۹۹۶ء

۱ =	ا۔ جزل پوسٹ آفس
۱۸۰ =	ب۔ برائج پوسٹ آفس
۵۵ =	س۔ سب پوسٹ آفس
۲ =	۳۔ ایمیسی پوسٹ آفس
۱۲۵ =	۴۔ میل ایچین و فائز
۲۰۱۵۳ =	۵۔ ورگگ میلفون لکشناں کی تعداد
۲۰۱۹۷۵ =	۶۔ کل میلفون لکشناں کی استطاعت
۱۵ =	۷۔ ڈاکخانہ جات کے زیر احتیام پیک کال آفس
۱۸۲ =	۸۔ ایس - سی - او کے زیر احتیام پیک کال آفس
۱۰۰ =	۹۔ زاکر علیخان پیک کال آفس

نوٹ = پی اے او کمک بند کر دیا گیا ہے۔

ا۔ آب رسالی و مکانیت ۱۹۹۶ء

مکانوں کے ذریعے پانی کی بہم رسالی

شہری-

دیساتی-

فیض محلہ سکشن

۳ فیض بلاک سینڈ

۳۸ فیض

ب۔ مکانیت برابطی مردم شماری ۱۹۸۰ء

مکانوں کی نوعیت

ملکیتی مکان

کرائے کے مکان

بلاکرائے مکان

آزاد کشمیر

۹۲۶۶ فیض

۲۶۲ فیض

۳۶۲ فیض

مکانیت بلحاظ فراہمی آب۔

گھر کے اندر پانی بذریعہ پاپ

مکان کے اندر پانی بذریعہ پینڈ پپ

مکان کی حدود کے اندر پانی بذریعہ کنوں

مکان کے باہر پانی بذریعہ پاپ

مکان کے باہر پانی بذریعہ پینڈ پپ

مکان کے باہر پانی بذریعہ کوان

بذریعہ تالاب، چشمہ جات، دریا و ندیاں

مکانیت بلحاظ دیگر سہولیات۔

۵۲۶۶ فیض

۳۶۰ فیض

۳۲۶۷ فیض

۳۲۶۳ فیض

۳۶۴ فیض

۵۲۶۶ فیض

۳۸۶۱ فیض

۶۶۹ فیض

بادرپنی خانہ علیحدہ

بادرپنی خانہ (جس میں دوسرے حصہ دار ہیں)

بغیر بادرپنی خانہ

غسل خانہ علیحدہ

غسل خانہ (جس میں دوسرے حصہ دار ہیں)

بغیر غسل خانہ

بمراہ بیت الخلاء کے مکانیت

بغیر بیت الخلاء کے مکانیت

صحت عامہ ۱۹۹۶ء

آزاد کشمیر میں ۷ اکتوبر کی طبی سوچیات کا

موجودہ سولیات سے موازنہ

٢٠١٩/٤	٢٠١٩/٦	٢٠١٩/٧
١٨	١٥	-
١	١	-
١٣٤٤	١٣٤٤	١٣٥٠
٣٩	٣٨	-
٣٤٢	٣١٨	٣١١
٤٢	٤٢	-
٣٠٢	٣١٠	-
٣٨	٣٠	-
٣٠	-	-
١١٥	٩٥	-
١٢٠	٩٣	-
١٩٨٨	١٩٦	-
٦٠ نص	٦٢٨٢	-
٨٤	١٥	-

طبی سویاں
 ہپتال مدد ایم اچ ہپتال
 توب دن کے ہپتال
 ☆☆☆ ہپتاوں میں بہترین کی تو
 دیکی طبی مرکز
 بنیادی طبی حلقة
 زنج و پچ کی محنت کے محمد اشت
 طبی مرکز
 ہر ہر خصوصی داکٹر اور انتظامی
 جراح دندان
 اتوں کے کلیک
 ترمسیں
 خواتین طبی گران
 کی دایہ جات / فی بی اے
 انسدا امراض کا اعاظ
 ی کی آئی سفرز

☆☆☆ پھوں کے چھ ملک امراض
☆☆☆ اس میں دوسرے پلک ہیلٹھ اداروں کے بیڈ بھی شامل ہیں۔

آزاد کشمکش میں بے ۱۹۷۴ء کے تعلیمی اداروں کا موجودہ تعلیمی اداروں کی تعداد سے موازنہ

عام ١٩٩٤			عام ١٩٨٨			عام ١٩٧٣			نام ادارہ		
کل	مردانہ زنانہ	کل	مردانہ زنانہ	کل	مردانہ زنانہ	کل	مردانہ زنانہ	کل	بینیاری سکول	ب- متوسط سکول	ب- ثانویہ سکول
٣٦٩٩	٢٠٣٩	٥٥٧	٢٠٩٤	١٣٣٣	٤٦٩	٢٥٣	٢	٢٥٥	-	-	-
٨٥٥	٥١٠	٣٣٥	٢٩٥	٣٦٩	٣٢٣	٣٠	١	٣٩	-	-	-
٣٣١	١٣١	٣٠٠	٣٢٥	١٣٠	٢٨٥	٦	-	٦	-	-	-
٣٥	١٩	١٩	-	-	-	-	-	-	-	-	-
٣٣	١٥	١٩	٣٣	٨	٣٦	١	-	-	-	-	-
٢٩	١٠	١٩	١٣	٣	٩	-	-	-	-	-	-
٢	١	١	١	-	١	-	-	-	-	-	-
١	-	١	١	-	١	-	-	-	-	-	-
٦	٢	٣	٦	٢	٣	-	-	-	-	-	-
١	-	١	١	-	١	-	-	-	-	-	-
١	-	١	١	-	١	-	-	-	-	-	-
١٣	-	١٣	١٣	-	١٣	-	-	-	-	-	-
١٤٢٣	-	١٤٢٣	١٤٨١	-	١٤٨١	-	-	-	-	-	-
١٨	-	١٨	١٨	-	١٨	-	-	-	-	-	-
١٣	-	١٣	١٣	-	١٣	-	-	-	-	-	-
١٥	-	١٣	١٣	-	١٣	-	-	-	-	-	-
١٣	-	١٣	١٣	١٣	-	-	-	-	-	-	-
٢	-	٢	-	-	-	-	-	-	-	-	-
٩	٥	٣	٨	٣	٣	-	-	-	-	-	-
٥٨٩٦	٣٦٥	٣٣٣٦	٣٥٨	١٩٤٢	٣٥٦	٢٤٦	٥	٢٨٦	میزان	المیمنی کالج	ب- پیشگیری کالج

صنعتیں و معدنیات ۱۹۹۶ء

۱۔ صنعتیں -

ٹالپ	آزاد کشمیر	مظفر آباد	پونچھ	بانگ	مہاجر	کوٹلی
بیک	-	-	-	-	-	-
پرائسیٹ	۷۶۵	۱۵۷	۷۹	۵۵	۳۲۳	۱۳۱
ٹوٹل	۷۶۵	۱۵۷	۷۹	۵۵	۳۲۳	۱۳۱

۲۔ صنعتوں کی اقسام

نمبر شمار	تعداد	صنعتوں کے نام	نمبر شمار	تعداد	صنعتوں کے نام
۱	۲	کامیکس	۲۳	۲	وڈور کس ایڈٹ
۲	۳	پارسی فارم	۲۲	۱۰۹	فرنجہ باؤسز
۳	۶	بیناکل طر	۱۳	۴۲	فواہ انڈسٹریز
۴	۸	شیل ورس ایڈٹ دیلڈ گب	۱۲	۲۱	فلور طر
۵	۱۰	کرش شیز	۱۱	۱۳	آرمز فیکٹریز
۶	۱۲	پر ٹنک پریس	۸	۱۱	ٹوکری ایڈٹریز
۷	۱۳	آکل طر	۷	۱۲	مین ہولہ
۸	۱۴	۲ اکس فیکٹریز	۳	۱۳	پلاسٹ انڈسٹریز
۹	۱۸	میڈ سن انڈسٹریز	۲	۱۵	شیل طر
۱۰	۲۰	راکس طر	۲	۱۶	شو ز انڈسٹریز
۱۱	۲۲	کشیر ٹارا ڈری بر فیکٹری	۱	۱۹	چیچ طر
۱۲	۲۳	فائی نارا شیل	۱	۲۱	یونائٹڈ سیست
۱۳	۱	مولڈ ٹک انڈسٹری	۱	۲۲	ایڈ پاپ انڈسٹریز
۱۴	۲۵	حترقات	۱	۲۳	میاں محمد شوگرل

۳۔ صنعتی مرکز -

۱ =	ا۔ صنعتی علاقہ جات
۵ =	وکیشنل یو تھ سٹریز برائے مردان
۲ =	وکیشنل یو تھ سٹریز برائے خواتین
۵ =	وکیشنل ادارے برائے مردان
	خواتین کے لئے تربیتی و ترقیاتی ادارے
۲ =	برائے چوبی کام و اولنی بنائی
۳۱ =	صنعتی سکول برائے خواتین
۵ =	کشاورزی تربیتی مرکز برائے خواتین
۳ =	صنعتی سکلاں اپوریم

۴۔ معدنیات -

نمبر شمار	معدنیات	نمبر شمار	معدنیات
۱	جیس (کھانی)	۲	فائزکل (پتھران)
۲	کولک	۳	گریٹنگ
۴	بیکسٹ	۵	لیوناٹ
۶	سک مرر	۷	سک (ایرن)
۸	روبلی	۹	زور مالائی
۱۰	زور آچ	۱۱	ڈولومائٹ
۱۲	ٹیکار	۱۳	پارٹل
۱۴	پارٹل	۱۵	لامگ شون
۱۶	لامگ شون	۱۷	سیسٹ میٹل

سیاحت

مقامات جہاں پر محکمہ جنگلات، محکمہ سیرو سیاحت اور محکمہ تغیرات عالمہ کے تحت سیاحتی قیام گاہیں بنی ہوئی ہیں۔

محکمہ جنگلات کے تحت تفریجی قیام گاہیں

۱۔ ضلع ملتانی کے اندر سیاحتی مقامات

۱۔ ریست ہاؤس پلندری	۳۔ ریست ہاؤس تراوٹ کل
۲۔ " بلوچ	۴۔ " عباس پور

۲۔ ضلع کوٹلی کے اندر سیاحتی مقامات

۱۔ ریست ہاؤس سنہ	۶۔ ریست ہاؤس سنہ
" کھوچھ	" کھوچھ
" ۷۔	" ۷۔
" کوٹلی رہ	" بروہیاں
" ۸۔	" ۸۔
" کوٹلی	" فتح پور نکیاں
" ۹۔	" منصور
"	" سنہ بہ
"	" ۵۔

۳۔ ضلع میرپور/بھمبر کے اندر سیاحتی مقامات

۱۔ ریست ہاؤس میرپور	۲۔ ریست ہاؤس پنجیاں
" باغز	" چوکی
" ۵۔	" ۲۔
" جنڈی پوتڑہ	" بھمبر
" ۶۔	" ۳۔

۱۔ ریست ہاؤس نون ٹکٹن	۶۔ ریست ہاؤس ڈنگیاں
" نوڑی ناڑ	" سانگھ نیلم ولی
" ۱۲۔	" ۱۳۔
" بھلت	" بانڈی اٹکوت
" ۱۳۔	" ریشیاں
" کابیاں	" کیرن
" ۱۵۔	" دواریاں
" گڑھی روپہ	" ۱۶۔
" گوبال	" ۱۷۔
" داککن	" شاردہ
" ۱۸۔	" کیل
" چکوٹھی	" ۱۹۔
" ۲۰۔	" ۲۱۔
" ڈنے	" جانوئی
" لاگ ہٹ	" پنڈیاں (پ)

۴۔ ضلع باغ کے اندر سیاحتی مقامات

۱۔ ریست ہاؤس دیمکوت	۳۔ ریست ہاؤس فارورڈ کوٹ
" ارج	" ۵۔
" ۲۔	" ۶۔ مہودگل

- ۳۔ نوریست ریسٹ ہاؤس کھیاں (زیر تحریر) ۶۔ نوریست ریسٹ ہاؤس پانچولا
۷۔ نوریست ریسٹ ہاؤس گھوڑی مار

۴۔ ضلع کوٹلی کے اندر سیاحتی مقامات

- ۱۔ ریسٹ ہاؤس کوٹلی ۲۔ ریسٹ ہاؤس کھوئی رو
۲۔ ریسٹ ہاؤس کریا بمان ۵۔ ریسٹ ہاؤس فوج پور کیال
۳۔ ریسٹ ہاؤس سرا ۶۔ ریسٹ ہاؤس ٹڈا (زیر تحریر)

۵۔ ضلع میرپور/بھمبر کے اندر سیاحتی مقامات

- ۱۔ انجلزار ہٹ میرپور ۳۔ ریسٹ ہاؤس جنڈی جونڑہ
۲۔ انفارمین سنتر میرپور آزاد کشمیر

۲۔ محکمہ سیوسیاحت کے تحت تفریجی قیام گاہیں

۱۔ ضلع مظفر آباد کے اندر سیاحتی مقامات

- ۱۔ ریسٹ ہاؤس مظفر آباد ۴۔ ریسٹ ہاؤس نون بلگر
۲۔ ریسٹ ہاؤس چکار ۵۔ ریسٹ ہاؤس ہٹ برمی
۳۔ ریسٹ ہاؤس پنڈیاں (پپے) ۶۔ یونچ ہائل شاردا (۲)
۴۔ ریسٹ ہاؤس سلیم ۷۔ ریسٹ ہاؤس ٹڈا (زیر تحریر)
۵۔ ریسٹ ہاؤس ہٹ چکار ۸۔ فارست ہٹ سالخد (۲)
۶۔ نوریست ریسٹ ہاؤس سدھن گلی (زیر تحریر) ☆
۷۔ نوریست ہٹ کٹن (۲) ☆
۸۔ نوریست ہٹ دواریاں
۹۔ نوریست ریسٹ ہاؤس سلیم ۱۰۔ نوریست ہٹ شید گلی (زیر تحریر)
۱۱۔ نوریست ہٹ شاردا ۱۲۔ نوریست ریسٹ ہاؤس شاردا
۱۲۔ نوریست ریسٹ ہاؤس سلیم ۱۳۔ نوریست ریسٹ ہاؤس ٹڈا (۱۵ عدد)
☆ نمیہ ایک زیر تحریر ہے۔

۲۔ ضلع باغ کے اندر سیاحتی مقامات

- ۱۔ نوریست ہٹ دھیر کوت (۳ عدد) ۳۔ لاگ ہٹ دھیر کوت
۲۔ ریسٹ ہاؤس نیا ہٹ (زیر تحریر) ۴۔ ریسٹ ہاؤس لس ڈنہ (زیر تحریر)

۳۔ ضلع پونچھ/پندرہ کے اندر سیاحتی مقامات

- ۱۔ ریسٹ ہاؤس راوا کوت (۲ عدد) ۳۔ ہٹ چھوٹا گلہ (جنپس)
۲۔ ہٹ پانی ان (سرائے) ۵۔ یونچ ہائل چھوٹا گلہ (زیر تحریر)

۵۔ ضلع میرپور/بھمبر کے اندر سیاحتی مقامات

- ۱۔ ریست ہاؤس بہنال (زیر تعمیر)
- ۲۔ ریست ہاؤس میرپور
- ۳۔ ریست ہاؤس ڈیال (زیر تعمیر)
- ۴۔ ریست ہاؤس بھمبر
- ۵۔ ریست ہاؤس سانہنی

۶۔ محکمہ صنعت کے تحت تفریجی قیام گاہیں

- ۱۔ ریست ہاؤس کوٹلی
- ۲۔ ریست ہاؤس میرپور
- ۳۔ ریست ہاؤس ڈیال (زیر تعمیر)

۷۔ محکمہ تعمیرات عامہ کے تحت تفریجی قیام گاہیں

۱۔ ضلع منظر آباد کے اندر سیاحتی مقامات

- ۱۔ گیٹ ہاؤس خود منظر آباد
- ۲۔ ریست ہاؤس لوہارگلی منظر آباد
- ۳۔ ریست ہاؤس چتاری
- ۴۔ ریست ہاؤس اٹھتمان
- ۵۔ انسپشن ہٹ میرا نویاں (منظر آباد)
- ۶۔ ریست ہاؤس بیشان (زیر تعمیر)
- ۷۔ انسپشن ہٹ میرا نویاں (منظر آباد)
- ۸۔ ریست ہاؤس بیشان (زیر تعمیر)

۲۔ ضلع باغ کے اندر سیاحتی مقامات

- ۱۔ ریست ہاؤس باغ
- ۲۔ ریست ہاؤس کوٹلی
- ۳۔ ریست ہاؤس خوشید آباد (زیر تعمیر)
- ۴۔ ریست ہاؤس پٹکلی (زیر تعمیر)
- ۵۔ ریست ہاؤس سدھن گلی
- ۶۔ ریست ہاؤس محمودگلی (زیر تعمیر)
- ۷۔ ریست ہاؤس پٹکلی (زیر تعمیر)
- ۸۔ ریست ہاؤس نیلہ بٹ (زیر تعمیر)

۳۔ ضلع پونچھ/پندری کے اندر سیاحتی مقامات

- ۱۔ ریست ہاؤس پندری
- ۲۔ ریست ہاؤس تراڑ کل
- ۳۔ انسپشن ہٹ مگ
- ۴۔ ریست ہاؤس پٹھکن
- ۵۔ ریست ہاؤس نیجرہ
- ۶۔ ریست ہاؤس راولا کوت
- ۷۔ ریست ہاؤس پٹھکن
- ۸۔ ریست ہاؤس بنجوسر

۴۔ ضلع کوٹلی کے اندر سیاحتی مقامات

- ۱۔ ریست ہاؤس کوٹلی
- ۲۔ ریست ہاؤس فتح پور کیال (زیر تعمیر)

۱۹۵۵ء تا ۱۹۹۸ء

ترقياتي منصوبہ جات

(رقم میں میں)
عرصہ

اورسٹ فی سال	کل رقم	پہلا ترقیاتی منصوبہ ۱۹۶۰ء تا ۱۹۵۵ء
۲۴۰۰۰	۱۰۶۰۰۰	دوسری منصوبہ ۱۹۶۵ء تا ۱۹۶۰ء
۷۶۸۸۳	۳۹۶۳۲۰	تیسرا منصوبہ ۱۹۷۰ء تا ۱۹۶۵ء
۱۷۶۴۱۰	۸۸۶۰۵۰	غیر منصوبہ بندی کا عرصہ ۱۹۷۵ء تا ۱۹۷۰ء
۷۶۳۱۵	۷۱۱۶۳۲۳	پانچواں پانچسالہ منصوبہ ۱۹۸۳ء تا ۱۹۷۸ء
۲۸۸۶۸۰۰	۱۳۲۳۶۰۰۰	چھٹا پانچسالہ منصوبہ ۱۹۸۳ء تا ۱۹۷۸ء
۱۳۰۶۳۵۱	۳۱۰۲۶۲۷۸	ساتواں پانچسالہ منصوبہ ۱۹۸۸ء تا ۱۹۸۳ء
۱۰۳۳۶۹۶۰	۵۳۱۹۶۸۰۰	آٹھواں پانچسالہ منصوبہ ۱۹۹۳ء تا ۱۹۸۸ء
۱۹۳۵۶۲۰۰	۹۷۲۸۶۰۰۰	نوجوان ضروری ترقیاتی پروگرام کے لئے شامل ہے۔

(رقم میں میں)

فیصد فمارات	مقدارات	سالانہ ترقیاتی تجارتیں	سال
۱۰۲۶۳ فیصد	۳۰۵۶۳۱۳	۳۹۶۳۰۰	۱۹۸۳ء تا ۱۹۸۳ء
۹۷۶۵ فیصد	۲۳۸۶۸۸۸	۳۵۰۶۰۰۰	۱۹۸۵ء تا ۱۹۸۳ء
۱۰۳۶۳ فیصد	۲۳۱۶۵۳۹	۷۱۱۶۳۰۰	۱۹۸۷ء تا ۱۹۸۵ء
۱۰۳۶۷ فیصد	۲۳۶۳۲۶	۷۲۸۶۲۲۸	۱۹۸۷ء تا ۱۹۸۶ء
۹۹۶۶ فیصد	۸۶۰۶۲۸۳	۸۶۳۶۰۰۰	۱۹۸۸ء تا ۱۹۸۷ء
۱۰۱۶۲ فیصد	۳۰۹۸۶۳۵۸	۳۰۳۹۶۸۲۸۲۵	نوجوان

☆ منصوبہ کے دوران اصل مال تجویز ۳۱۱۳۶۰۰۰ میں روپے تھی۔

ساتویں پنجالہ منصوبہ میں خرچ اور آٹھویں پنجالہ منصوبہ
میں خرچ کی تجویز بحوالہ مختلف سکیزز
(۱۹۸۸ء و ۱۹۹۳ء تا ۱۹۹۸ء)

(رقم لیٹن میں)

آٹھویں پنجالہ منصوبہ میں خرچ کی تجویز (۱۹۹۸-۹۳ء)	ساتویں پنجالہ منصوبہ میں خرچ کا نصید	ساتویں پنجالہ منصوبہ میں خرچ کی تجویز	نام شعبہ
۱۶۸۳۶۰۰۰	" ۹۷۶۹۸	۷۳۹۶۰۶۹	۱۔ زراعت
۱۴۰۰۶۰۰۰	" ۱۰۶۳۸	۸۱۲۴۳۲۵	۲۔ بجلی
۲۱۵۶۰۰	" ۹۹۶۷	۳۲۶۷۸۸	۳۔ پانی
۳۰۰۶۰۰۰	" ۹۶۶۱۰	۱۳۳۶۹۳۲	۴۔ صحت اور معدنیات
۱۷۷۵۶۰۰۰	" ۹۸۶۹۲	۱۱۰۳۶۵۰	۵۔ رسائل و رسائل و مواصلات
۱۳۸۲۴۰۰۰	" ۹۷۶۵۵	۳۱۱۶۷۸	۶۔ ترقیاتی منصوبہ بندی
۱۵۳۸۶۰۰۰	" ۹۶۶۳۶	۳۸۰۵۷۸	۷۔ تعلیم و تربیت
۱۱۳۵۶۰۰۰	" ۹۷۶۲۳	۳۱۳۶۶۵۹	۸۔ صحت عامہ
-	" ۹۳۶۵۷	۳۳۱۶۲۳۷	۹۔ دینی ترقی
-	" ۸۸۶۹۷	۵۶۳۵۷	۱۰۔ دیگر
-	" ۹۲۶۰۳	۳۱۷۶۹۷۹	۱۱۔ خصوصی ترقیاتی پروگرام
۹۷۲۸۶۰۰۰	" ۹۷۶۳۵	۳۷۹۶۹۳۲	۱۲۔ میزان

(از ۱۹۸۸ء تا ۱۹۹۳ء)

(ب) ساتویں پنجالہ منصوبے کے تحت ترقیاتی پروگرام
اور ترقیاتی پروگرام ۹۷ء تا ۹۳ء

(رقم لیٹن میں)

سال	سالانہ ترقیاتی تجارت	مقدارات	فیصد مشارکات
۱۹۸۹-۱۹۸۸	۸۳۷۶۸۳	۸۳۵۶۹۲۵	۹۹۶۹ فیصد
۱۹۹۰-۱۹۸۹	۹۶۱۶۷۴۰	۹۵۲۶۱۰۳	۹۹۶۰ فیصد
۱۹۹۱-۱۹۹۰	۹۹۵۶۳۹۸	۹۳۸۶۵۱۱	۹۸۶۲ فیصد
۱۹۹۲-۱۹۹۱	۸۶۳۶۳۹۰	۸۶۰۶۵۱۰	۹۹۶۵ فیصد
۱۹۹۳-۱۹۹۲	۹۳۳۶۱۹۱	۹۰۳۶۵۰۷	۹۶۶۰ فیصد
۱۹۹۴-۱۹۹۳	۱۳۳۶۵۸۳	۱۰۷۶۴۳۹۷	۸۸۶٪ فیصد
۱۹۹۵-۱۹۹۴	۱۴۳۶۴۳۰	۱۳۸۶۰۰۰	۷۳۰٪ فیصد
۱۹۹۶-۱۹۹۵	۱۳۲۶۰۰۰	۱۵۱۶۴۳۷۳	۹۳۶۰ فیصد
۱۹۹۷-۱۹۹۶	۱۷۳۶۰۰۰	-	-

فائل اعدادو شمار آٹھویں پنجالہ منصوبہ کی پہلے اصل تجویز ۵۱۹۶۸۰ ملین روپے تھی۔

(ج) خصوصی ترقیاتی پروگرام ۱۹۸۸ء تا ۱۹۹۳ء

(رقم لیٹن میں)

سال	پروگرام کی امدادیں	خصوصی ترقیاتی پروگرام کی امدادیں	مقدارات	فیصد مشارکات
۱۹۸۹-۱۹۸۸	۸۶۱۶۷۵	۸۶۰۶۹۲	۹۹۶۹ فیصد	
۱۹۹۰-۱۹۸۹	۶۷۶۰۰۰	۶۵۶۹۷۶	۹۸۶۵ فیصد	
۱۹۹۱-۱۹۹۰	۱۰۶۰۰۰	۸۵۶۸۷۶	۸۱۰۰ فیصد	
۱۹۹۲-۱۹۹۱	۳۶۴۵۰	۳۵۶۵۱۵	۹۷۶۹ فیصد	
۱۹۹۳-۱۹۹۲	۳۷۶۰۰۰	۳۲۶۲۱۹	۹۳۶۵ فیصد	
۱۹۹۴-۱۹۹۳	۳۳۶۶۱۱	۳۱۶۱۱۳	۹۱۶۰ فیصد	
۱۹۹۵-۱۹۹۴	۳۷۶۰۰۰	۳۶۲۵۵	۷۰۶۰ فیصد	
۱۹۹۶-۱۹۹۵	۳۰۶۵۰۰	۲۲۶۵۵۰	۷۳۶۱ فیصد	
۱۹۹۷-۱۹۹۶	۲۰۶۵۰۰	۲۰۶۲۱۹	۱۰۶۸ فیصد	

* خصوصی ترقیاتی پروگرام کو وفاقی حکومت کی طرف سے ۵۰ ملین روپیوں کی گرانٹ دی گئی تھی۔
اور اس کو ۱۹۹۲-۹۳ء سے سالانہ ترقیاتی پروگرام میں شامل کیا جا رہا ہے۔

نظر ثانی شده و تجییش آمدنی در بحث
حکومت آزاد ریاست جمیل و کشمیر ۹۶-۱۹۹۵ء حکمہ وار

(۱۹۹۵-۹۶)

۳'۰۰۰'۰۰۰	۲'۵۰۰'۰۰۰	خوارک	۲۲
۵۰۰'۰۰۰	۷۰۰'۰۰۰	سرو بادت	۲۳
۷۲۹'۰۰۰'۰۰۰	۷۷۳'۰۰۰'۰۰۰	آمدنی آزاد بموں و کشمیر کو نسل	۲۴
۹۹۳'۳۵۰'۰۰۰	۱۰۳'۹۳۰'۰۰۰	حصہ قیدرل گلیں	۲۵
۱۱۹'۳۸۰'۰۰۰	۱۲۰'۳۲۰'۰۰۰	وناقی امدادوایکے خشارہ میزانیہ	۲۶
۸'۰۰۰'۰۰۰	۸'۰۰۰'۰۰۰	خالص کپٹش و صولیاں کیش دسائل	۲۷
۳'۲۳۵'۷۳۰'۰۰۰	۳'۵۰'۳۸۰'۰۰۰	ٹوٹل	

نام حکمہ	نظر ثانی شده آمدنی	تجییش آمدنی
۱- ریاستی محصولات	۲۱۳'۳۱۰'۰۰۰	۱۶۳'۳۱۰'۰۰۰
۲- مالگزاری	۱'۵۵۰'۰۰۰	۲۰۰'۰۰۰
۳- اشام	۲'۷۰۰'۰۰۰	۳'۰۰۰'۰۰۰
۴- جنگلات	۳'۳۰'۰۰۰'۰۰۰	۳'۰۰'۰۰۰'۰۰۰
۵- وصولیات رجسٹری	۱'۰۰'۰۰۰	۱'۰۰'۰۰۰
۶- عدل و انصاف	۳'۷۰'۰۰۰	۳'۵۰'۰۰۰
۷- جبل خانہ جات	۱'۰۰'۰۰۰	۱'۰۰'۰۰۰
۸- پولیس	۲'۲۰'۰۰۰	۲'۳۰'۰۰۰
۹- اقایم	۱'۳۰'۰۰۰	۱'۲۰'۰۰۰
۱۰- صحت عامہ	۳'۰۰'۰۰۰	۳'۰۰'۰۰۰
۱۱- زراعت	۳'۵۰'۰۰۰	۳'۴۰'۰۰۰
۱۲- امور حیوانات	۵'۴۰'۰۰۰	۵'۳۰'۰۰۰
۱۳- امدادوایکی	۳'۰'۰۰۰	۳'۰'۰۰۰
۱۴- صفت و حرفت	۳'۰۰'۰۰۰	۲'۹۰'۰۰۰
۱۵- ایرشم	۲'۰۰'۰۰۰	۲'۰۰'۰۰۰
۱۶- مشرقات	۱'۱۰'۰۰۰	۱'۲۵'۰۰۰
۱۷- تعمیرات عامہ	۳'۰'۶۷۰'۰۰۰	۳'۰'۶۷۰'۰۰۰
۱۸- بر قیات	۷'۱۵'۰۰۰'۰۰۰	۷'۰۰'۰۰۰'۰۰۰
۱۹- سرکاری چھاپ خانہ	۳'۲'۷۰'۰۰۰	۳'۲'۷۰'۰۰۰
۲۰- آرم سرو سر زبور	۳'۳۰'۰'۰۰۰	۳'۳۰'۰'۰۰۰
۲۱- حکمہ امور دینیہ	۱'۸۰'۰'۰۰۰	۱'۸۰'۰'۰۰۰

نظرشانی شده و تخمینه اخراجات در بیجت
حکومت آزاد ریاست جوں و کشمیر ۹۶-۱۹۹۵ء مکملہ وار
 (۱۹۹۵-۹۶)

۷۲۸۴۹۷۸۰۰۰	۶۹۳۴۸۳۰۰۰	برقیات	-۲۲
۳۶۴۷۱۵۰۰۰	۳۶۴۴۳۶۰۰۰	لوکل گورنمنٹ	-۲۳
۱۵۴۵۵۰۰۰	۱۵۳۳۲۶۰۰۰	محت و حرفت	-۲۴
۱۰۴۲۳۵۰۰۰	۱۰۴۳۲۱۰۰۰	سرکاری چاپ خانہ	-۲۵
۸۴۱۸۰۰۰	۸۱۳۰۰۰۰۰	ایرشم	-۲۶
		کنڑوں جنگلی جیات	-۲۷
۱۱۸۵۰۰۰۰۰	۱۱۸۹۵۰۰۰۰	و مای پوری	
۱۱۴۲۰۰۰۰۰	۱۱۵۳۷۵۴۰۰۰	مترقات	-۲۸
۱۱۷۴۵۰۰۰۰۰	۱۱۷۸۹۳۰۰۰	خوارک	-۲۹
۲۳۷۴۸۳۰۰۰	۲۳۵۷۵۲۰۰۰	شیش مریمگ سیم	-۳۰
۲۳۱۰۱۱۸۳۰۰۰	۲۳۵۰۱۳۸۰۰۰۰	لٹل	

نام مکمل	نظرشانی شده اخراجات	تخمینه اخراجات
۱- جزء ای فشریشن	۳۲۲۰۰۵۰۰۰۰	۳۰۰۰۱۸۱۰۰۰۰
۲- اسٹام	۱۱۷۶۶۰۰۰	۲۳۶۱۰۰۰۰
۳- چکن	۲۱۲۰۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰۰۰
۴- اطلاعات	۸۱۹۷۲۷۰۰۰۰	۹۰۰۰۰۰۰۰۰
۵- آرم سوسنپورڈ	۱۱۶۱۲۰۰۰۰	۱۱۳۱۲۰۰۰۰
۶- عدل و انصاف	۳۳۴۵۰۰۰۰۰	۳۵۵۴۹۰۰۰۰
۷- پلیس	۳۱۲۸۸۷۰۰۰۰	۳۰۸۰۰۰۰۰۰۰
۸- بیبل خان جات	۱۱۹۵۲۰۰۰۰	۱۰۸۵۰۰۰۰۰۰
۹- شری دفاع	۱۱۱۲۸۰۰۰۰	۲۰۱۰۰۰۰۰۰۰
۱۰- تحریرات عامہ	۱۱۲۳۸۳۰۰۰۰	۱۱۲۵۸۳۰۰۰۰
۱۱- اتحادیم	۱۱۳۸۴۲۲۳۰۰۰	۱۱۲۹۱۵۸۲۰۰۰
۱۲- صحت عامہ	۱۱۳۲۷۲۷۳۰۰۰	۱۱۳۱۰۰۰۰۰۰۰
۱۳- سپورٹس	۱۱۳۵۸۵۰۰۰۰	۱۱۳۵۰۰۰۰۰۰۰
۱۴- سایجی ہبودو ترقی نسوان	۱۱۲۵۸۱۷۰۰۰۰	۱۱۲۵۳۰۰۰۰۰۰
۱۵- بھالیات	۱۱۳۵۳۵۰۰۰۰	۱۱۳۳۲۰۰۰۰۰
۱۶- امور زبانی	۱۱۳۵۳۶۷۰۰۰۰	۱۱۳۵۰۰۰۰۰۰۰
۱۷- زراعت	۱۱۳۶۰۰۰۰۰۰	۱۱۳۶۵۰۰۰۰۰
۱۸- ماگر اری	۱۱۴۸۷۲۷۰۰۰۰	۱۱۴۳۳۲۰۰۰۰
۱۹- امور حیوانات	۱۱۴۸۸۳۰۰۰۰	۱۱۴۷۸۰۰۰۰۰
۲۰- جنگلات	۱۱۴۹۲۲۷۰۰۰۰	۱۱۴۳۵۲۰۰۰۰
۲۱- ادار پاہی	۱۱۴۹۰۳۰۰۰۰	۱۱۴۷۰۰۰۰۰۰